

HALLSBERGS
KOMMUN

Förskoleområde 1 Hallsberg

Helena Finnman

Rektor

helena.finnman@edu.hallsberg.se

Kvalitetsredovisning

Förskoleområde 1

Förskolorna Hässleberg, Stocksätter, Tranängen och Östansjö

Allt det barnen gör är svaret på det VI gör

Ett svar på det vi gör... den pedagogik vi bedriver...

Inte svaret på vilka barn vi har!

H.Lenz- Taguchi

Innehållsförteckning

1	Inledning.....	3
1.1	Beskrivning av verksamheten och organisation	3
2	Systematiskt kvalitets- och utvecklingsarbete.....	5
2.1	Systematiskt kvalitets- och utvecklingsarbete	5
3	Värdegrund och uppdrag.....	7
3.1	Förskolans värdegrund och uppdrag	7
3.1.1	<i>Analys</i>	7
3.1.2	<i>Utvecklingsområden</i>	7
4	Övergripande Mål och riktlinjer förskolan	8
4.1	Normer och värden.....	8
4.1.1	<i>Analys</i>	8
4.1.2	<i>Utvecklingsområden</i>	9
4.2	Utveckling och lärande	10
4.2.1	<i>Analys</i>	10
4.2.2	<i>Utvecklingsområden</i>	13
4.3	Barns inflytande.....	13
4.3.1	<i>Analys</i>	14
4.3.2	<i>Utvecklingsområden</i>	15
4.4	Förskolan och hem.....	15
4.4.1	<i>Analys</i>	15
4.4.2	<i>Utvecklingsområden</i>	16
4.5	Övergång och samverkan	16
4.5.1	<i>Analys</i>	16
4.5.2	<i>Utvecklingsområden</i>	16
4.6	4.7 Uppföljning, utvärdering och utveckling	17
4.6.1	<i>Analys</i>	19
4.6.2	<i>Utvecklingsområden</i>	19
5	Slutsatser och nya mål.....	20

Bilagor

Bilaga 1: förskoleområde1 utvecklingsplan 18-19 slutet

1 Inledning

I Hallsbergs kommun bygger vi landets bästa förskola och skola. Det betyder att våra strategier och arbetssätt är inriktade på att nå alla barn och elever i förskola, fritidshem och skola. Alla barn och elever ska ges möjlighet att utvecklas i våra verksamheter utifrån sina individuella behov och förutsättningar. Hallsbergs förskolor och skolor ska bidra till att ge barn och elever självförtroende och framtidstro i sitt tillägnande av nutidens och framtidens lärande.

Vi resonerar utifrån forskning och beprövad erfarenhet och fattar viktiga beslut och prioriteringar tillsammans. Vi tror att mötet mellan barn och personal i förskolan liksom mötet mellan elev, lärare och fritidspersonal är det allra mest avgörande för att nå goda resultat. För oss är det viktigt att vårt arbete vilar på en förankrad och gemensam kunskapssyn och värdegrund.

I vår utvecklingsplan för utbildningen har vi lagt ett 1-16 års perspektiv. I den beskrivs de områden som vi identifierat dels i det systematiska kvalitetsarbetet och dels i verksamhetskartlägningsrapporten som vi tycker är särskilt viktiga för ökad måluppfyllelse. På frågan hur vi utvecklar utbildningen är svaret, genom kollegialt lärande. På frågan var ska vi börja är svaret; med värdegrunden, undervisningen, lärares professionella utveckling och ledarskapet.

Genom ett systematiskt kvalitets- och utvecklingsarbete, professionell personal och goda pedagogiska ledare kan vi tillsammans bygga landets bästa förskola och skola. Alla barn och alla elever vill och kan lära. Med vår utvecklingsplan vill vi fortsätta utvecklingsarbetet med att skapa Hallsbergs bra förskolor och skolor till ännu bättre!

1.1 Beskrivning av verksamheten och organisation

Grundbemanningen på Hallsbergs förskolor är 2.95% personal per avdelning (ca.18 barn), 20 % för mathantering för avd1 och ytterligare 20 % för avd2 därefter blir det 5 % per avdelning. Personalbemanningen kan förändras under året beroende på antal inskrivna barn i förskolan.

Förskoleområde1 består av fyra förskolor, Stocksätter, Hässleberg (med avd. Mullvaden), Östansjö och Tranängen.

Det senaste året har det varit hårt tryck på förskoleplatser i Hallsberg vilket har medfört att flera förskolor har ”full” barngrupp från terminsstart 2018.

Stocksätter

Är en mångkulturell förskola i åldrarna 1-5år. Pedagogerna ingår i ett storarbetslag där barnen delas in i mindre åldershomogenagrunder. Stocksätter är i skolbyggnaden vilket gör att förskola, fritids och skola har ett nära samarbete. 46 barn 8.50% personal varav 50 % bibass (budget för personal 7.90%).

Hässleberg

Hässleberg är en mångkulturell förskola i åldrarna 1-5år. Pedagogerna ingår i ett storarbetslag där barnen delas in i mindre åldershomogenagrunder. Terminen startar med 36barnoch 6.35% personal, (budget för personal 6.35%). Enheten Mullvaden som varit igång sedan januari-18 har vid terminsstart 13 barn och 2.50% personal, flera av barnen är 15timmars där av 2.50%i personal. Mullvaden

samarbetar med närliggande förskolan Norrgården vid öppning och stängning.

Östansjö

Är en förskola belägen i två byggnader, Raketen 1-3år och Stjärnan 3-5år. Terminen startar med 55 barn och 10.12½ personal (ev. ytterligare 75 %), (budget för personal 10.90%). Förskolan ligger i nära anslutning till skolan vilket gör att förskola, fritids och skola har ett samarbete.

Tranängen

Tranängen en förskola med barn i åldrarna 1-5år som delas in i mindre åldershomogena grupper. Pedagogerna ingår i ett storarbetslag. Terminen startar med 36 barn och 6.20½ personal, (budget för personal 5.95%).

2 Systematiskt kvalitets- och utvecklingsarbete

2.1 Systematiskt kvalitets- och utvecklingsarbete

Pedagogerna anser att nätverksträffar är utvecklande i det pedagogiska arbetet, vilket gör att vi fortsätter med nätverksträffar. Processledarna och förskolechef ligger ”steget före” och planerar för nätverksträffarna.

Till kommande läsår kommer nätverksträffarna att genomsyras av revidering av Lpfö98, pedagogisk dokumentation, digitalisering, värdegrund och förhållningssätt.

Fyra av verksamheterna kommer under hösten 2018 arbeta med ICDP på deras nätverksträffar. Den femte verksamheten kommer att arbeta med det under våren 2019.

Processledarnas uppdrag är främst utvecklingsarbete kring det pedagogiska arbetet. Processledarna kommer fortsätta att kontinuerligt träffas för att arbeta för likvärdig kvalitet i området. Deras roll kommer under året att vara att driva det pedagogiska arbetet med ett fördjupat tänk kring pedagogisk dokumentation, digitalisering, värdegrund och förhållningssätt samt målen.

Pedagogiskdokumentation ses ännu inte som ett naturligt verktyg för att kvalitetssäkra verksamheten.

Utifrån den gjorda kulturanalysen kommer varje förskola arbeta vidare med sina utvecklingsområden.

Under föregående år var vi dåliga på att arbeta med **Planen för arbetet med lika rättigheter och lika möjligheter**. Till läsåret 2018-2019 kommer vi därför lägga in den mer frekvent i våra arbetslagsreflektioner.

För att höstens projekterade arbete ska komma igång direkt i augusti ska grundorganisation, struktur och val av tema/projekt vara fastställd i juni (KUT-dag) samt att utvärdering av årets verksamhet vara klar i maj.

Vi måste även bli duktigare på att organisera om verksamheten ”här & nu” utifrån barnens behov samt att göra den så tydlig att den inte blir sårbar då ordinarie pedagoger är frånvarande.

1. Prioriterade utvecklingsområden 2015-2018

Utifrån bildningsnämndens mål, bildningsförvaltningens prioriterade utvecklingsområden och vår nulägesanalys kommer våra prioriterade utvecklingsområden vara

Normer och värden

Barns inflytande

- Utveckling och lärande (språk, matematik och digitalisering)

Tema och projekterande arbetssätt, pedagogisk dokumentation och digitalisering kommer att vara fokusområden under läsåret.

Målen är att vi har lärorika och lustfyllda verksamheter i form av:

- Att alla är sitt bästa jag (barn, pedagog, vårdnadshavare) i alla sammanhang
- Barnen ”äger” förskolan (förskolan är barnens arbetsplats)

- Pedagogerna är engagerade och reflekterande

Metod

- Kontinuerliga nätverksträffar för samtliga förskolor.
- Vägledning och handledning i ICDP
- I samband med Apt. och nätverk reflektera över våra fokusområden kopplat till målen.
- Pedagogisk dokumentation ska alltid vara ett inslag i arbetslagets reflektionstid.

Genom årshjulet har vi en struktur hur vi ska arbeta med det systematiska kvalitetsarbetet.

Mål	Uppfyllt	Delvis uppfyllt	Ej uppfyllt
	X		

3 Värdegrund och uppdrag

3.1 Förskolans värdegrund och uppdrag

”Förskolan vilar på demokratins grund. Skollagen (2010:800) slår fast att utbildningen i förskolan syftar till att barn ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Den ska främja alla barns utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. En viktig uppgift för förskolan är att förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på. Var och en som verkar inom förskolan ska främja aktningen för varje människas egenvärde och respekten för vår gemensamma miljö.”(Lpfö 98 reviderad 2016)

Förskolans mål	Uppfyllt	Delvis uppfyllt	Ej uppfyllt

3.1.1 Analys

3.1.2 Utvecklingsområden

4 Övergripande Mål och riktlinjer förskolan

4.1 Normer och värden

”Förskolan ska aktivt och medvetet påverka och stimulera barnen att utveckla förståelse för vårt samhälles gemensamma demokratiska värderingar och efterhand omfatta dem.”

(Lpfö 98 reviderad 2016)

Förskolan ska sträva efter att varje barn utvecklar öppenhet, respekt, solidaritet och ansvar,

(Lpfö 98 reviderad 2016)

Bildningsnämndens mål	Uppfyllt	Delvis uppfyllt	Ej uppfyllt
Vi ska arbeta med värdegrundsfrågor och socialt förebyggande och hälsofrämjande.	X		

Förskolans mål	Uppfyllt	Delvis uppfyllt	Ej uppfyllt
Alla ska känna sig välkomna på förskolan	X		
Att alla är sitt bästa jag (barn, pedagog, vårdnadshavare) i alla sammanhang	X		
Plan för arbetet med likarättigheter och lika möjligheter, ska vara välförankrad hos medarbetare, barn och vårdnadshavare		X	

4.1.1 Analys

Genom att bjuda in vårdnadshavare till förskolan ger det en trygghet innan barnens start, vi har genom detta uppmärksammat att barnen får en lugnare och tryggare introduktion. Att bekräfta och sätta ord på vårdnadshavares eventuella oro och känslor upplever vi att barnens och dess vårdnadshavares trygghet ökade. Vi anser att trygghetsskapande ger goda förutsättning till lärande.

För att synliggöra trygghet och lärande använder vi pedagogisk dokumentation som verktyg samt att vi pedagoger är härvarande. Genom den pedagogiska dokumentationen och de härvarande pedagogerna synliggörs lärandeprocesser, samspel och relationsskapande.

När vi arbetar i mindre grupper ser vi att barnen kommer till tals lättare, relationerna blir starkare i mötet, större möjlighet till att lyckas, tillgodose individens behov. Vilket också ställer högre krav på oss pedagoger. När vi pedagoger är ”härvarande” ser vi vad som händer och kan vägleda barnen i deras lek och utforskande som bygger på deras tidigare erfarenheter och intressen. **”Allt det barnen gör är svaret på det vi gör, ett svar på det vi gör... den pedagogik vi bedriver..... Inte svaret på vilka barn vi har** (H. Lenz- Taguchi),

När vi pedagoger för ständiga diskussioner och reflekterar över vår verksamhet blir vi mer medvetna om vårt sätt att möta barnen.

Med hjälp av pedagogisk dokumentation synliggörs och ”det händer något” i barnens lärande och utveckling, **barnen blir sitt bästa jag.**

Det vi ser är att användandet av digitalverktyg har gett barnen ytterligare dimensioner t.ex. bygga miljöer av projektor, reflektera över tidigare erfarenheter, synliggöra sina egna lärprocesser i ett storskaligt perspektiv, det skapar även fler mötesplatser, med hjälp av projektorn så "startar" interaktion hos barnen lika väl som att den kan förlängas.

Det har också sätter särskilt reflekterat kring i samband med deras Tema/projekt Bygga och konstruktion då de projicerar upp bakgrunder till "byggarbetsplats", legobyggen mm. "Barnens lek utvecklats samt att de blir mer kreativa på deras egna villkor. Barnen delar med sig utav sina tidigare erfarenheter och här spelar inte kön, nationalitet, ålder eller funktionsnedsättning någon roll".

Vi processledare har uppmärksammat att **Planen mot lika rättigheter och lika möjligheter** inte arbetas med frekvent, vi har tyvärr inget analyserat svar på varför detta brister. Se åtgärder för utveckling.

4.1.2 Utvecklingsområden

Åtgärder för utveckling:

Hur går vi vidare?

Vad behöver vi förändra och utveckla?

- Utveckla introduktioner (2 av 5).
- Utveckla det systematiska kvalitetsarbetet genom pedagogisk dokumentation och reflektion.
- Förbättra organisation och struktur.
- Arbeta mer frekvent med Planen för arbetet med lika rättigheter och lika möjligheter under Apt och arbetslagsreflektioner.

Hur går vi vidare?

Vad behöver vi förändra och utveckla?

- Utveckla introduktioner (2 av 5).
- Utveckla det systematiska kvalitetsarbetet genom pedagogisk dokumentation och reflektion.
- Förbättra organisation och struktur.

- Arbeta mer frekvent med Planen för arbetet med lika rättigheter och lika möjligheter under Apt och arbetslagsreflektioner.

4.2 Utveckling och lärande

”Förskolans verksamhet ska präglas av en pedagogik där omvårdnad, omsorg, fostran och lärande bildar en helhet. Verksamheten ska genomföras så att den stimulerar och utmanar barnets utveckling och lärande. Miljön ska vara öppen, innehållsrik och inbjudande. Verksamheten ska främja leken, kreativiteten och det lustfyllda lärandet samt ta till vara och stärka barnets intresse för att lära och erövra nya erfarenheter, kunskaper och färdigheter.

Verksamheten ska bidra till att barnen utvecklar en förståelse för sig själva och sin omvärld. Utforskande, nyfikenhet och lust att lära ska utgöra grunden för förskolans verksamhet. Den ska utgå ifrån barnens erfarenheter, intressen, behov och åsikter. Flödet av barnens tankar och idéer ska tas till vara för att skapa mångfald i lärandet.”

(Lpfö 98 reviderad 2016)

Förskolan ska sträva efter att varje barn utvecklar nyanserat talspråk, ordförråd och begrepp samt sin förmåga att leka med ord, berätta, uttrycka tankar, ställa frågor, argumentera och kommunicera med andra. Samt att utveckla sin förmåga att använda matematik för att undersöka, reflektera över och pröva olika lösningar av egna och andras problemställningar

(Lpfö 98 reviderad 2016)

Bildningsnämndens mål	Uppfyllt	Delvis uppfyllt	Ej uppfyllt
Alla elever ska kunna läsa i skolår 1. Tidigupptäckt – tidig insats		X	

Förskolans mål	Uppfyllt	Delvis uppfyllt	Ej uppfyllt
Varje dag ska barn erbjudas lustfyllt lärande i det projekterande arbetssättet, där språk, matematisk och digitalisering ingår i den pedagogiska verksamheten.	X		

4.2.1 Analys

Vi pedagoger är närvarande, härvarande, engagerade samt skapar tillit och har en tilltro på barnens förmågor. Vi tar tillvara på barnens erfarenheter samtidigt som vi skapar förutsättningar för ny kunskap och lärande. Med ett projekterande arbetssätt där barnen får utmaningar har barnen fått möjlighet att utveckla sina språkliga (kommunikation, drama, skapande, dans, musik, TAKK etc.) och matematiska (begrepp, problemlösning etc.) förmågor.

Exempel från en småbarnsavdelning:

” När vi har benämnt färger i många olika sammanhang samt skapat undervisningsmiljöer där färger, bilder, sortering och matematik ingår har vi sett att barnen har lärt sig. Barnen uttrycker färgerna, använder TAKK, sorterar och

klassificerar. Genom att vi pedagoger är närvarande och ställer utmanande frågor till barnen tex – Vilken färg har bilen? I vilket fack ska den då stå? Vi har förtydligat färgen med TAKK. Barnen blir då delaktiga i exempelvis vid städningen och det blir samtal som uppmuntrar barnen till att se/lära sig färger och att räkna. Det bekräftar att barnen har lärt sig.”

Språk kan uttryckas med mer än ord därför erbjuder vi så många uttrycksformer vi har möjlighet till. I våra miljöer kan därför alla språk uttryckas (musik, rörelse, dans, skapande, TAKK, berättande och lek mm) och detta gynnar den språkliga utvecklingen oavsett om barnen kan uttrycka sig verbalt eller inte. Flera av verksamheterna har fått kompetensutveckling i TAKK vilket har genererat att TAKK används i större utsträckning.

Vi ser att reflektionerna har fördjupats vilket skapat fler undervisningstillfällen samt undervisningsmiljöer. Det leder i sin tur till att utbildningen kan utvärderas. Vi har haft tydliga syften och använt pedagogisk dokumentation som hjälpt oss vidare. *Var är vi? Vart ska vi? Hur gör vi? Hur blev det?*

Att vara i mindre grupper gör att varje barn kommer till tals och kan göra sin röst hörd. Barnen kan också lättare hålla fokus och pedagogerna kan vara nära barnen och undervisa barnen i språkliga och matematiska lärprocesser. Barnen får förutsättningar att vara sitt bästa jag.

En åtgärd från förra årets utvärdering var att göra bokläsning mer attraktivt för barnen. Pedagogerna har därför medvetet erbjudit böcker på olika sätt tex Ugglo, projektor, högläsning, QR-koder, böcker (bokväskor fr biblioteket) En förskola har även haft en bilderbok som projekt. Ugglo är gynnsamt i undervisningen med flerspråkiga barn.

Digitalisering

Utbildningarna har goda förutsättningar att kunna arbeta med digitala verktyg då alla pedagoger fått varsin lärplatta, kompetensutveckling i form av pedagogiska caféer. Lärplattorna har underlättat den pedagogiska dokumentationen,

reflektioner, information och kommunikationer i olika led och på så sätt blir samarbetet lättare. En del pedagoger har fått besöka IKT-mässor och kunnat delge kunskaperna vidare. Det finns även ett IT-nätverk för IKT-ansvariga i kommunen.

Att bygga miljöer med hjälp av projektorn skapar inspiration till lek och aktivitet. Det som projiceras förstärker olika miljöer och känslor som för vissa barn är välkända och för vissa barn något nytt. Här inspireras barnen av varandra att utforska olika aktiviteter och barn kan mötas – även de som inte har det verbala språket. Projektorn används i undervisningen i syfte att förstärka upplevelser och nå de uppsatta målen. Utbildningarna ser att när projektorn används så leder det till mer fokus hos barnen och att de stannar kvar längre i aktiviteterna vilket kan leda till ökat lärande hos barnen.

Projektorn används även i olika skapande aktiviteter som dans, musik och att måla efter den projicerade bilden.

Ibland kan projektorn stå och bara "rulla" utan syfte – den har blivit en naturlig del av vår vardag att den "glöms bort".

När lärplattan och projektorn används till dokumentation och reflektion tillsammans med barnen så ges de möjlighet att få syn på sin egen lärandeprocess. Barnen får även inspirera varandra och få återuppleva vissa situationer. Dessa reflektioner med barnen hjälper pedagogerna vidare i sin undervisning.

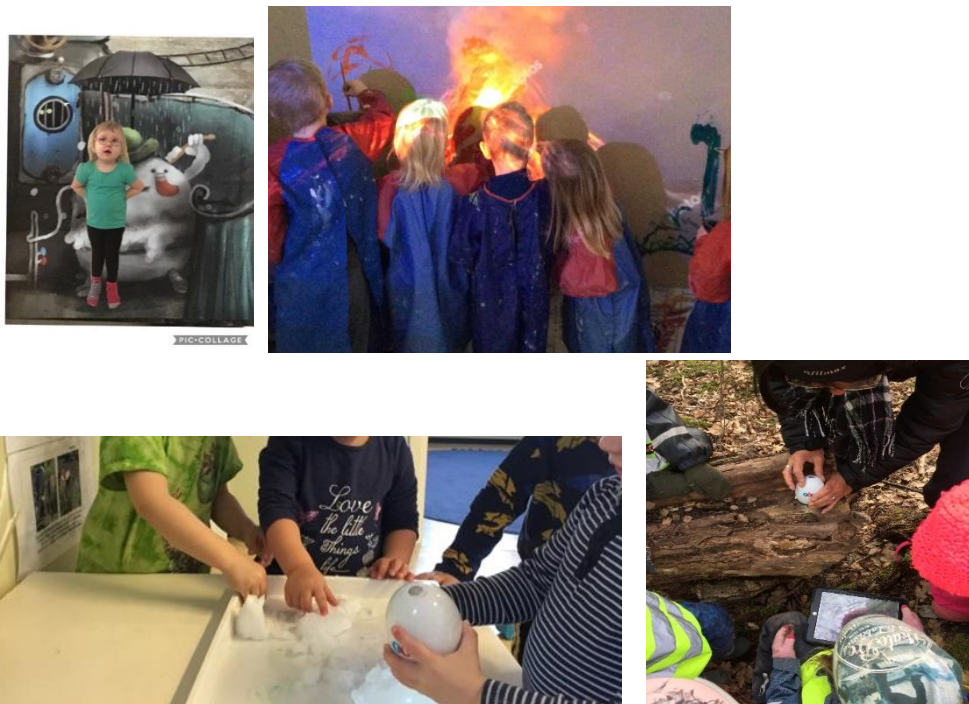
I samband med högläsning används appen Ugglo. Med Ugglo kan böcker projiceras upp på väggen och bli nästan som en teater för barnen, de kan vara med i boken och interagera med den. Ugglo finns även på olika språk vilket är gynnsamt främst för de flerspråkiga verksamheterna. Barnen använder även Ugglo på egen hand.

Appar som tex Puppets Pals, iMotion, PicCollage används i undervisningen i syfte att erbjuda barnen att bli producenter och inte bara konsumenter. Dessa appar är exempel på skapande och kreativa appar som ger barnen möjlighet att skapa egna filmer och bilder. När barnen får producera egna filmer och bilder får de en förståelse för hur filmer blir till och en insikt i att kritiskt granska det man ser.

"Ägget" används i olika utsträckning i utbildningarna. På två förskolor är "ägget" framme hela tiden och tillgängligt för barnen. Andra använder "ägget" när barnen frågar efter det och andra inte alls. Att det inte används beror på att "ägget" ses som något nytt, det har inte blivit ett naturligt inslag i undervisningen.

Blue Bots används i utbildningarna, främst hos de äldre barnen. De kopplas till projektet och finns lättillgängliga. Blue Bots används i syfte att få en förståelse för programmering.

Green screen används av en utbildning men då det är grönt tyg som ska ställas fram och bra belysning saknas det blir krångligt och svårt att arbeta kontinuerligt med detta. Flera förskolor vill istället måla en grön vägg för att lättare kunna arbeta med green screen. Appen kräver kunskap som pedagogerna behöver sätta sig in.

4.2.2 Utvecklingsområden

Åtgärder för utveckling:

Hur går vi vidare?

Vad behöver vi förändra och utveckla?

- Tydligare syften och frågeställningar för att kunna utvärdera och analysera. Pedagogisk dokumentation.
- Alla pedagoger ska använda sig av TAKK
- Flera pedagoger önskar mer kompetensutveckling i olika appar samt att få inspiration och idéer från andra förskolor. Här har IKT-pedagogerna en viktig roll att delge från IKT-träffarna. Pedagoger behöver våga använda de digitala verktygen som erbjuds, "learning by doing".
- Medvetandegöra barnen kring att allt som man ser inte är sant, källkritik.
- Utveckla den pedagogiska dokumentationen, främst den tillsammans med barnen.

4.3 Barns inflytande

"I förskolan läggs grunden för att barnen ska förstå vad demokrati är. Barnens sociala utveckling förutsätter att de alltefter förmåga får ta ansvar för sina egna handlingar och för miljön i förskolan. De behov och intressen som barnen själva på olika sätt ger uttryck för bör ligga till grund för utformningen av miljön och planeringen av verksamheten."

(Lpfö 98 reviderad 2016)

Förskolan ska sträva efter att varje barn utvecklar sin förmåga att uttrycka sina tankar och åsikter och därmed få möjlighet att påverka sin situation,

(Lpfö 98 reviderad 2010)

Förskolans mål	Uppfyllt	Delvis uppfyllt	Ej uppfyllt
· Att alla får möjlighet att vara sitt bästa jag (barn, pedagog, vårdnadshavare) i alla sammanhang	X		
· Utveckla miljöerna så att de blir mer och lustfyllda och lärande både inomhus och utomhus.	X		

4.3.1 Analys

Genom reflektioner och pedagogiska dokumentationer ser vi att barnen gynnas av att vistas i mindre grupper. När barnen fördelar sig efter eget intresse upplever barnen meningsfulla sammanhang, det ser vi genom att barnen är engagerade över tid, återkommer till samma lekar, inspirerar andra. Och det är just genom dessa meningsfulla sammanhang som ett lärande sker. Barnen kommer mer till tals och pedagogerna kan lättare fånga upp barnens intressen och det blir färre relationer att förhålla sig till. Genom ett projekterande arbetssätt får barnen en röd tråd, ett tydligt sammanhang och ett reellt inflytande.

Undervisningsmiljöerna förändras ständigt utifrån barns intresse vilket fångas upp av pedagoger. Pedagogisk dokumentation är ett verktyg för detta. Pedagogerna för ständigt dialoger med varandra för att hitta "de rätta vägarna" för att stärka individen, men också för att stärka gruppen. Barn ses som kompetenta individer som kan och vill lära sig och som tillsammans (barn-barn, barn-pedagog) kan upptäcka och utforska vår omvärld.

Pedagogernas förhållningssätt är avgörande för en tillåtande miljö där materialet är synligt och tillgängligt.

Verksamheterna upplever svårigheter med att få kreativa, stimulerande utemiljöer. Flera verksamheter har problem med skadegörelse vilket leder till att lusten att iordningställa miljöer ute brister. Många verksamheter väljer istället att plocka ut material vid behov.

Genom att ge vårdnadshavare insyn i vad vi gör på förskolan får de möjlighet att vara "sitt bästa jag" att kunna föra samtal om verksamheten både med sina barn och med oss pedagoger.

4.3.2 Utvecklingsområden

Åtgärder för utveckling:

Hur går vi vidare?

Vad behöver vi förändra och utveckla?

- Fortsätta reflektera över begreppen inflytande och delaktighet i arbetslaget.
- Utveckla utemiljön så den blir mer lustfylld och inspirerande.
- Bli bättre på att få med barnen i den pedagogiska dokumentationen.

4.4 Förskolan och hem

” Vårdnadshavare har ansvaret för sina barns fostran och utveckling. Förskolan ska komplettera hemmet genom att skapa bästa möjliga förutsättningar för att varje barn ska kunna utvecklas rikt och mångsidigt. Förskolans arbete med barnen ska därför ske i ett nära och förtroendefullt samarbete med hemmen. Föräldrarna ska ha möjlighet att inom ramen för de nationella målen vara med och påverka verksamheten i förskolan. Att förskolan är tydlig i fråga om mål och innehåll är därför en förutsättning för barnens och föräldrarnas möjligheter till inflytande.”

(Lpfö 98 reviderad 2016)

Förskolan ska ansvara för att ge föräldrarna möjligheter till delaktighet i verksamheten och att utöva inflytande över hur målen konkretiseras i den pedagogiska planeringen, samt att vårdnadshavare är delaktiga i utvärdering av verksamheten.

(Lpfö 98 reviderad 2016)

Bildningsnämndens mål	Uppfyllt	Delvis uppfyllt	Ej uppfyllt
Vårdnadshavare, barn och elever ska vara nöjda med våra förskolor och skolor.	X		
Vi ska ha en förskola som tar hänsyn till våra medborgares behov av barnomsorg alla tider på dygnet.	X		

Förskolans mål	Uppfyllt	Delvis uppfyllt	Ej uppfyllt
Att ge alla vårdnadshavare möjlighet till insyn vad verksamheten erbjuder i ett lustfyllt lärande.	X		

4.4.1 Analys

Vi behöver fundera vidare över varför vi har fått detta resultat gällande föräldramöten och trivselkvällar. Kan det bero på kommunikation (språkförståelse)? Tidpunkt på året? Hur bjuder vi in samt hur informerar vi? Vad är syftet med föräldraaktiviteterna?

Genom sociala medier får vårdnadshavare inblick i våra utbildningar. Det är uppskattat då vårdnadshavare tillsammans barnen kan samtala och reflektera kring barnens vardag.

4.4.2 Utvecklingsområden

Åtgärder för utveckling:

Hur går vi vidare?

Vad behöver vi förändra och utveckla?

- Syfte med trivselkvällarna och föräldramöten.
- Bli bättre på information och kommunikation till vårdnadshavare om trivselkvällar och föräldramöten.

4.5 Övergång och samverkan

”Förskolan ska samverka på ett förtroendefullt sätt med förskoleklassen, skolan och fritidshemmet för att stödja barnens utveckling och lärande i ett långsiktigt perspektiv. Inför övergångar ska de berörda skolformerna och fritidshemmet utbyta kunskaper, erfarenheter och information om innehållet i utbildningen för att skapa sammanhang, kontinuitet och progression i barnens utveckling och lärande. Det ska även finnas samarbetsformer som syftar till att förbereda barnen och deras vårdnadshavare inför övergångar från förskolan till förskoleklassen, skolan och fritidshemmet.”

(Lpfö 98 reviderad 2016)

Förskolan ska ansvara för att samverkan sker med personalen i förskoleklass, skola och fritidshem för att stödja barnens övergång till dessa verksamheter.

(Lpfö 98 reviderad 2016)

Förskolans mål	Uppfyllt	Delvis uppfyllt	Ej uppfyllt

4.5.1 Analys

Våra träffar och besök är mycket uppskattade av barn, vårdnadshavare samt pedagoger. Besöken från förskoleklasspedagogerna är värdefulla då barnen får ett ansikte på dem samt att pedagogerna får en inblick i utbildningen.

Samtliga utbildningar ser vikten av att låta barnen förmedla sina lärprocesser och undervisningsmiljöer till pedagogerna i förskoleklass.

4.5.2 Utvecklingsområden

Åtgärder för utveckling:

Hur går vi vidare?

Vad behöver vi förändra och utveckla

Fyra av fem förskolor önskar se ett ökat samarbete mellan förskoleklasspedagogerna och förskolan.

4.6 4.7 Uppföljning, utvärdering och utveckling

” Förskolans kvalitet ska kontinuerligt och systematiskt dokumenteras, följas upp, utvärderas och utvecklas. För att utvärdera förskolans kvalitet och skapa goda villkor för lärande behöver barns utveckling och lärande följas, dokumenteras och analyseras. För att stödja och utmana barn i deras lärande behövs kunskap om varje barns erfarenheter, kunnande och delaktighet samt inflytande över och intresse för de olika målområdena. Det behövs också kunskap om hur barns utforskande, frågor, erfarenheter och engagemang tas till vara i verksamheten, hur deras kunnande förändras samt när de upplever verksamheten som intressant, rolig och meningsfull.

Syftet med utvärdering är att få kunskap om hur förskolans kvalitet, dvs. verksamhetens organisation, innehåll och genomförande kan utvecklas så att varje barn ges bästa möjliga förutsättningar för utveckling och lärande. Det handlar ytterst om att utveckla bättre arbetsprocesser, kunna bedöma om arbetet sker i enlighet med målen och undersöka vilka åtgärder som behöver vidtas för att förbättra förutsättningarna för barn att lära, utvecklas, känna sig trygga och ha roligt i förskolan. Det är analyserna av utvärderingens resultat som pekar ut väsentliga utvecklingsområden. All form av utvärdering ska utgå från ett tydligt barnperspektiv. Barn och föräldrar ska vara delaktiga i utvärdering och deras röster ska lyftas fram.”

(Lpfö 98 reviderad 2016)

Sammanfattande utvärdering av Utvecklingsplanen

En ny läroplan för förskolan har under läsåret kontinuerligt implementeras och pedagogerna har fått kompetensutveckling i form av föreläsningar, konferens i Finland, Skolverkets webinarium.

Nya begrepp som *utbildning* och *undervisning* har varit i fokus vilket tydligt syns i utvecklingsplanen där gamla begrepp ersätts av nya. Processledare har läst litteratur i ämnet för att kunna ligga steget före och ytterligare implementera Lpfö 2018 till kollegor.

Ett prioriterat utvecklingsområde under 2018-2019 var: Pedagogisk dokumentation ska alltid vara ett inslag i arbetslagets reflektionstid, vilket vi idag känner att vi till stor del har uppnått.

Arbetslagsplaneringarna har blivit mer professionella med reflektioner utifrån projektet där målen vävs inte och inte tvärt om. Genom större kunskap och insikt kring reflektion har vårt arbete och synen på lärandet fördjupats.

”När vi pedagoger för ständiga diskussioner och reflekterar över vår utbildning blir vi mer medvetna om vårt sätt att möta barnen”.

Med hjälp av pedagogisk dokumentation synliggörs barnens lärande och utveckling.

Pedagogisk dokumentation börjar bli ett verktyg som vi inte kan vara utan. Vi ser dock att en del utbildningar brister i sina analyser, främst i slutet av vårterminen. Beror detta på trötthet? Kan vi ändra om i årshjulet på något sätt. Syftet måste vara tydligt och återkommande under hela läsåret.

Alla utbildningar har arbetat med ett projekterande arbetssätt dock i olika

utsträckning och på olika sätt. Introduktioner har upplevts som ett hinder för vissa och projekten har stannat av. Att pedagogerna ser projekten som roliga och givande är en förutsättning för att projektet ska "hållas vid liv". Engagerade pedagoger ger engagerade barn. Pedagogerna ska lyssna in barnen och deras intressen utan att för den del tappa syftet/den röda tråden.

Planen för arbetet med lika rättigheter och lika möjligheter är inte ett levande dokument, trots att detta står som ett mål samt att det står att detta ska arbetas med frekvent under Apt. och arbetslagsreflektion. Dokumentet upplevs som svårarbetat och behöver prioriteras mer vid APT då chef är närvarande.

Generellt har fördjupningsveckorna uppskattats. Det vi tydligt ser att de arbetslag som arbetat efter reflektionsdokument har haft lättare att utvärdera och analysera under fördjupningsveckorna. Tanken med dessa dokument är att det ska spara tid för pedagogerna och att pedagogerna enkelt kan se/känna vart utbildningen befinner sig och vad de behöver arbeta vidare med.

Vi pedagoger är medvetna om hur miljöerna påverkar barnen. Miljöerna är därför inbjudande och bidrar till barns intressen, behov, nyfikenhet och lärande, de förändras kontinuerligt. Genom fördjupade reflektioner (pedagogiska dokumentation) har undervisningsmiljöerna blivit både fler fler och bättre. Pedagogernas förhållningssätt är avgörande för en tillåtande miljö där material är synligt och tillgängligt.

När vi delar in barnen i mindre grupper har vi sett att det leder till att både barn och pedagoger kan vara sitt bästa jag. Barnen kommer till tals lättare, relationerna blir starkare i mötet, större möjlighet att lyckas, lättare att tillgodose individens behov samt där de kan utmanas, mötas och inspireras av varandra. Detta ställer högre krav på den enskilda pedagogen.

Våra styrdokument kräver att vi är engagerade, härvarande och lyhörda och att vi uppmärksammar, utmanar, uppmuntrar, stärker, respekterar, bekräftar och synliggör barnens intressen och erfarenheter. Att vi har stor tilltro till barnens förmågor har lett till ovanstående goda resultat.

Nätverksträffar har fungerat bättre under 2018–2019 då vi "kört" trots personal eller chefens frånvaro. Vi ser dock ett tydligt mönster där vissa pedagoger sällan hunnit läsa inför träffarna vilket bidrar till att diskussionerna blir mindre dynamiska och fördjupade. Inför kommande läsår behöver vi fundera kring dessa gruppammansättningar.

Samtliga pedagoger i området har fått kompetensutveckling kring lågaffektivt bemötande och ICDP och har fått insikt i hur känslor smittar, att barn gör rätt om de kan, medstånd istället för motstånd, att göra vardagen begriplig. Återigen handlar det om pedagogernas förhållningssätt.

Digitalisering var ytterligare ett fokusområde under 2018–2019 vilket delvis har uppnåtts, förskolorna skiljer sig ganska stort i hur digitala verktyg används.

Projektorn är ett verktyg som används naturligt både i vardagen och projekten. Alla utbildningar använder sig av projektorn för att bygga miljöer och förstärka barns lek eller inspirera till nya lekar. Genom detta inspireras barnen av varandra och det skapar möten mellan barnen trots att de inte har det verbala språket. Projektorn gör att barnen håller kvar fokus längre vilket i sin tur kan leda till ett ökat lärande hos barnen.

Även under detta år har det satsats på kompetensutveckling i området. Pedagoger från området var till Sett-mässan i april.

Under läsåret har det varit brist på förskoleplatser i Hallsberg det har påverkat förskolorna mer eller mindre i förskoleområde 1.

Stocksätter har haft 47 barn från terminsstart som ökades till 60 barn under vårterminen. Hässleberg har haft 37barn under våren vilket är maxantal i dessa lokaler, Mullvaden har från årsskiftet haft 17 barn vilket också har fungerat då flera av barnen är 15t/barn. Tranängen har haft 37barn under våren och Östansjö har barnantalet legat på 60-65 barn. Personalförstärkning har gjorts i samband med ökat barnantal.

Idag upplever vårdnadshavarna i förskoleområde 1 att de är nöjda med förskolans bemötande, resultatet är 98,5 % vilket är ½% ökning mot föregående år. 96 % är nöjda med förskolans tillgänglighet, vilket är ½% minskning mot föregående år.

Efter vårens träffar gällande övergången till förskoleklass har vi kommit fram till att det har fungerat bra.

En grundorganisation ska sitta redan i juni, vilket gör att vi har en grund att stå på. Genom att ha det blir eventuella förändringar enklare att genomföra.

Förskolans mål	Uppfyllt	Delvis uppfyllt	Ej uppfyllt
	X		

4.6.1 Analys

Se under 4.6 4.7 Uppföljning, utvärdering och utveckling

4.6.2 Utvecklingsområden

Utvecklingsområden har vi ständigt vilket man ser i utvecklingsplanen/kvalitetsredovisningen. Vi kommer självklart att fortsätta med implementeringen av Lpfö2018 samt fördjupa oss i att arbeta i projekt.

Då förskoleområdet förändras till hösten är det inte lika självklart att arbeta vidare med övriga utvecklingsområden som kommit upp i utvecklingsplanen/kvalitetsredovisningen. Vi kommer därför observera och kartlägga "nya" utvecklingsområden under hösten.

5 Slutsatser och nya mål

Förskolechefens bedömning är att förskolorna Stocksätter, Hässleberg, Mullvaden Tranängen och Östansjö generellt har hög kvalitet vad det gäller **2.1 Normer och värden, 2.2 Utveckling och lärande, 2.3 Barns inflytande, 2.4 Förskola och hem och 2.5 Samverkan med förskoleklassen, skolan och fritidshemmet**. Det tror jag (förskolechef) beror på en tydlig organisation både från ledning och förskola. På KUT-dagen i juni 2018 arbetade förskolorna med organisation och struktur "så att de hade en plan för ev. personalfrånvaro eller likande situationer. Vilket vi ser som en del av årets positiva resultat.

Att förskolechef och processledare alltid har fokus på det pedagogiska uppdraget har lett till att alla nätverk, möten och reflektioner handlar om pedagogik. Dessa träffar är mycket uppskattade och utvecklande för det pedagogiska arbetet.

Processledarnas funktion har fortsatt att utvecklas, deras främsta uppgift är att driva verksamheten och kollegorna framåt i det pedagogiska arbetet. Deras tid har legat på fredagar. Att ha samma tid har gett förutsättningar för att mötas både med och utan förskolechef, 4 timmar i veckan. Den tiden har fördelats på en heldag var tredje vecka. På den tiden har processledarna träffats i förskoleområde1 och jobbat med de prioriterade områdena och fokuserat i utvecklingsplanen. Det har lett till en större likvärdighet och utveckling i området. Gemensamma träffar med utvecklingsansvarig i Hallsberg har också skett kontinuerligt samt träffar med processledare i centrala Hallsberg.

Under året har alla utbildningar genomfört kompetensutveckling i ICDP och lågaffektivt bemötande det har skett genom nätverk och föreläsningar.

Jag (förskolechef) funderar fortfarande kring möten med all personal (tog upp det även i föregående kvalitetsredovisning) vi träffas alla 1g/mån i samband med Apt. Under den tiden ska så mycket som möjligt "avverkas" och tas ställning till ibland även saker som vi inte är överens om, vi hinner sällan tala klart, vilket kan påverka utbildningen. Det här ser jag som bekymmersamt.

Flertalet av förskolorna är i gamla, opraktiska och slitna. Även möbler är gamla och slitna, inte heller anpassade för modern förskoleverksamhet. Att It (nätverk, skrivare mm) inte har fungerat optimalt har påverkat verksamheterna, det har varit mer svårarbetat med pedagogisk dokumentation. Trots det så upplever jag att pedagogerna utvecklat sitt lärande kring digitaliseringen. I utbildningarna ser man idag tydligt hur man med hjälp av digitaliseringen förstärker och förlänger lärandet genom att bland annat pedagoger och barn förändrar och "bygger miljöer".

"Våra styrdokument kräver att vi är engagerade, härvarande och lyhörda och att vi uppmärksammar, utmanar, uppmuntrar, stärker, respekterar, bekräftar och synliggör barnens intressen och erfarenheter. Att vi har stor tilltro till barnens förmågor har lett till ovanstående goda resultat."

Det är med glädje leda dessa förskolor.

Till hösten är organisationen förändrad, förskolan Östansjö och Vretstorp bildar ett nytt förskoleområde.

Stocksätter, Hässleberg och Mullvaden flyttar till nya förskolan Äppellunden. Tranängen kommer tillhöra samma förskoleområde som Äppellunden, troligtvis

kommer även Norrgården och Björkängen ingå i detta område. I samband med denna förändring kommer även mitt chefskap förändras, jag kommer från hösten var chef över förskolorna Tranängen och Äppellunden. På Äppellunden kommer jag och Jessica Bengtsson ha ett delat ledarskap vilket känns roligt, spännande, utvecklande och utmanande. Jag tror att det delade ledarskapet kommer gynna både oss, pedagoger och barn då vårt mål är att ta tillvara på våra bästa ledaregenskaper.

Helena Finnman Förskolechef

Hallsberg 19 06 13